

Paskutinio derinimo metu iš kitų organizacijų gauti siūlymai ŠMSM Mokslo plėtros programai

Pasiūlymas / pastaba	Kas pateikė	Sprendimai
Mokslo plėtros programa		
<p>1. Aprašant Programos 1 problemą „Aukšto tarptautinio lygio tyrėjų trūkumas Lietuvos mokslo sistemoje” siūlytume įtraukti tyrėjų bei studentų statistiką pagal lytį ir identifikuoti, ar išlaikomas lyčių balansą šioje srityje. Tuo atveju, jei lyčių balanso nėra ir viena iš lyčių yra atstovaujama ženkliai mažiau, siūlytume nagrinėti šios situacijos priežastis bei galimas mažiau atstovaujamos lyties skatinimo dalyvauti priemones.</p>	SADM	<p>Neatsižvelgta. Prie problemos „Aukšto tarptautinio lygio tyrėjų trūkumas Lietuvos mokslo sistemoje“ priežasties „Nekonkurencingas tyrėjų, kitų akademinų ir neakademinų darbuotojų atlygis šalies ir tarptautinėje rinkoje“ pateikiama analizė, kiek moterų užima įvairias vadovaujančias pareigas MSI struktūrose (įskaitant ir aukštas tyrėjų pozicijas). Būtent tai yra problemos priežastis, vienas iš sprendžiamų dalykų panaudojant turimą žmogiškąjį potencialą, nes apskritai MSI moterys tyrėjos sudaro daugiau nei pusę – 54 proc. – visų tyrėjų, tačiau tarp aukščiausių – vyriausiojo mokslo darbuotojo – tyrėjo pareigybę turinčiųjų moterys mokslinių tyrimų institutuose sudaro tik 31 proc., o universitetuose – vos 29 proc.. Be to, numatoma padėti MSI parengti institucinius lyčių lygybės planus.</p>
<p>2. Atkreipiame dėmesį, kad egzistuoja didelė tikimybė dėl žymios profesinės segregacijos, nes neretai asmenys pasirenka studijas (profesiją) pagal lyčių stereotipus, o tai lemia ir doktorantų bei tyrėjų segregaciją pagal lytį. Ši problema dėl stereotipinių studijų pasirinkimo, kaip giluminė problema, turėtų būti sprendžiama per Švietimo plėtros programą.</p>	SADM	<p>Neatsižvelgta. Žr. ŠMSM poziciją prie 45 punkto.</p>
<p>3. Problemos „3. Menkas konkursinio finansavimo prieinamumas ir tvarumas“ aprašymas pildytinas: „<...> atrankos mechanizmas menkai išnaudojamas tarpsektorinių, tarpinstitucinių, tarpdisciplininių tyrimų skatinimui, lyčių lygybės bei lygių galimybių principų diegimui. Trūksta kompleksinių ir individualizuotų priemonių ar atskirų kvietimų, paskatų finansavimo priemonėse skirtingoms tikslinėms grupėms.“</p>	SADM	<p>Atsižvelgta. Papildytas priežasties aprašas.</p>
<p>4. Nurodoma, kad problema „Pagalbos mokslui imlių verslo įmonių augimui stygius“ ir kitos programos bus sprendžiamos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo</p>	SADM	<p>Atsižvelgta. EIM plėtros programos pavadinimas visur pataisytas į „Ekonomikos transformacijos plėtros programa“.</p>

Pasiūlymas / pastaba	Kas pateikė	Sprendimai
<p>konkurencingumo plėtros programoje. SADM žiniomis, EIM rengia Ekonomikos transformacijos bei Skaitmeninio plėtros programas, tad siūlome patikslinti dėl EIM plėtros programos pavadinimo.</p>		
<p>5. Papildyti projektą problematika, kuri atspindi tai, jog Lietuvos aukštosiose mokyklose yra nepakankamai užtikrinama gera psichosocialinė aplinka šalies aukštosiose mokyklose. Nuo to kenčia tiek šalies studentai tiek dėstytojai. Lietuvos studentų sąjungos (LSS) atliktų tyrimų rezultatai atskleidė, kad kas trečias studentas yra patyręs psichologinį smurtą akademinėje aplinkoje, daugiau nei pusė studentų patyrė didelį nerimą, stiprų stresą, turėjo suprastėjusios psichologinės savijautos požymių. Valstybė pirmiausia orientuojasi į finansinę pagalbą, nustumiant į šalį kitas ne mažiau svarbias pagalbos formas – psichologinę ir akademinę. Studentams yra sudėtinga gauti reikiamą psichologinę pagalbą savo aukštojoje mokykloje: 14 aukštųjų mokyklų neturi psichologo etato ir neidentifikuoja psichologinės pagalbos poreikio, o aukštosios mokyklos, teikiančios psichologinės pagalbos paslaugas, tai daro nepakankamu mastu, informacija nepasiekia studentų, o pati aukštoji mokykla nekuria asmeninio ryšio su savo studentais ir nepuoselėja bendruomeniškos aplinkos skatinimo, kuris sukurtų palankią emocinę terpę studentams atskleisti savo patiriamus išgyvenimus bei emocijas. Šios temos svarbą ir poreikį pripažįsta ir susitarimas dėl psichikos sveikatos stiprinimo Lietuvos aukštosiose mokyklose, kurį 2021 m. kovo 31 d. pasirašė Lietuvos studentų sąjungos, Vilniaus universiteto studentų atstovybės, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos ir Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos atstovai.</p>	SAM	<p>Neatsižvelgta. Studentų aspektas - Švietimo plėtros programos aprėpties klausimas. Pažymėtina, kad Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane jau yra numatytas veiksmas “1.6.6. Parengti Lietuvos aukštojo mokslo socialinės dimensijos tobulinimo veiklos planą pagal užsienio šalių patirtį”.</p> <p>Mokslo plėtros programa numatoma padėti MSI gerinti žmogiškųjų išteklių valdymo klausimus (pvz., ES tyrėjų žmogiškųjų išteklių strategijos HRS4R ženklas, instituciniai lyčių lygybės planai).</p>
<p>6. Siūlome Švietimo ir mokslo plėtros programų priemonėms ir jas įgyvendinantiems projektams vertinti numatyti papildomus su inovatyvumu, verslo ir mokslo bendradarbiavimu, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) taikymu susijusius vertinimo kriterijus, o projektams, kuriems šie rodikliai būtų taikomi, numatyti skirti papildomų vertinimo balų.</p>	EIM	<p>Atsižvelgta. MTEP veiklos priemonėmis numatoma skatinti tarpinstitucinį, tarpdisciplininį, tarpsektorinį bendradarbiavimą. Kuriant misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas ŠMSM laikosi pozicijos, kad pareiškėjais finansavimui gauti galėtų būti tik konsorciumai, t. y. bent 1 MSI ir 1 verslo įmonė įrodžiusi MTEP vykdymo pajėgumus.</p>

Pasiūlymas / pastaba	Kas pateikė	Sprendimai
7. Manome, kad Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokslo plėtros programos bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo didinimo plėtros programos atitinkamų dalių, susijusių su MTEPI skatinimu, priemonės siūlytina suderinti, siekiant sinergijos tarp MTEPI veiklų skatinimo (finansavimo priemonės, konsultavimo paslaugos, mokesčių politika, infrastruktūra ir pan.) bei norint išvengti priemonių dubliavimo, išskaidymo (nuoseklių (loginių) ryšių tarp įvairių priemonių).	EIM	Atsižvelgta. RRF ir ES2021-2027 m. ŠMSM ir EIM rengiamos priemonės buvo derinamos viename pakete (RRF Inovacijų ir mokslo komponentas, ES2021-2027 – 1 PO).
8. Atsakymas nei iki prašomos dienos, t. y. iki 05 26, nei iki 05 31 nėra gautas	AM	–
9. Atsakymas nei iki prašomos dienos, t. y. iki 05 26, nei iki 05 31 nėra gautas. Atsakymas gautas 06.07. Pastabos pateiktos tik ŠPP.	VRM	–